

Debora Karetová, Jan Bultas. Farmakoterapie tromboembolických stavů

3. rozšířené a aktualizované vydání. Maxdorf: Praha 2015. 279 s. ISBN 978-80-7345-459-3

V edici nakladatelství Maxdorf přichází na náš trh 3. aktualizované vydání knihy Farmakoterapie tromboembolických stavů od docentky Debory Karetové a profesora Jana Bultase. Předchozími vydáními v roce 2009 a 2013 se kniha na našem trhu etablovala v době výrazných změn zavedených paradigmata antikoagulační léčby a stala se vyhledávanou publikací na toto téma. Nyní v podobě 3. aktualizované a rozšířené verze přináší nejnovější poznatky a shrnuje terapeutické, ale i diagnostické postupy u tromboembolických stavů. Kniha praktického formátu je jako její předchůdci přehledně strukturována do několika oddílů.

Ve vstupních 2 kapitolách je shrnuta patofyziologie, klinický obraz tromboembolických stavů a jejich diagnostika. Také je věnována pozornost praktickým aspektům péče o pacienty včetně indikací k hospitalizaci či k vyšetření trombofilií u cílených podskupin pacientů.

Nejobsáhlejší kapitola, která je současně hlavním nosným pilířem knihy, je věnována farmakologii antikoagulancií, protidestičkové léčbě a fibrinolytikům. Shrnuje nejenom mechanismy, ale hlavně praktické farmakodynamické a farmakokinetické aspekty, jejichž zvládnutí je klíčové pro vedení léčby. Její první část je věnována parenterálním antikoagulanciím a popisuje užití heparinu, nízkomolekulárních heparinů a fondaparinuxu, další část se věnuje perorálním antikoagulanciím. U stále běžného a problematického warfarinu jsou detailně shrnuty interakce a nežádoucí účinky, ale i aspekty úpravy dávkování, postupy při hyperwarfarinizaci či ovlivnění dietou. Velká péče je věnována novým antikoagulanciím. Jejich základní indikace již mezi lékařskou veřejností pronikly, ale některá úskalí, jako je úprava dávek či možné ovlivnění jinými léčivy, nejsou ještě vždy dostatečně známa a publikace je velmi dobře osvětluje. Neocenitelné je srovnání relativních výhod jednotlivých antikoagulancií, které lékaři umožňuje individuálně zvolit optimální preparát. Užitečné jsou i informace o ovlivnění koagulačních parametrů, vhodné

monitoraci a neutralizaci účinku v případě akutního krvácení. Ve 3. části kapitoly je věnována pozornost protidestičkové léčbě a fibrinolytikům.

Druhou polovinu knihy tvoří 2 obsáhlé kapitoly, které se zabývají léčbou z pohledu dvou hlavních diagnóz, kterými jsou tromboembolická nemoc (hluboká žilní trombóza či plicní embolie) a fibrilace/flutter síní. V nich autoři aplikují znalosti z farmakologické části a probírají studie prokazující účinek antikoagulancií v jednotlivých klinických indikacích. V kapitole o tromboembolické nemoci jsou kromě léčby shrnuty profylaktické indikace u ortopedických a jiných pacientů. Probírána je i klíčová otázka doby sekundární profylaxe po prodělané tromboembolické příhodě. Kapitola o fibrilaci síní pojednává nejen o indikacích léčby a výsledcích velkých randomizovaných studií, ale zabývá se také v praxi důležitou otázkou antikoagulace a antiagregace u pacientů s fibrilací síní po koronární intervenci. Závěr knihy je věnován nejčastějším chybám a otázkám v diagnostice a terapii tromboembolických stavů.

Celkově je kniha čtivým a praktickým průvodcem, její hlavní přínos spočívá v komplexním pohledu, který integruje výsledky velkých klinických studií s rozsáhlými farmakologickými znalostmi a dlouholetou zkušeností obou autorů. Kniha je povinnou četbou pro každého, kdo se ve své klinické praxi běžně setkává s tromboembolickými stavy.

doc. MUDr. Miroslav Chochola, CSc.

✉ miroslav.chochola@lf1.cuni.cz

MUDr. Josef Marek

✉ josef.marek2@vfn.cz

II. interní klinika – klinika kardiologie a angiologie 1. LF UK a VFN v Praze

www.vfn.cz

Doručeno do redakce 24. 3. 2016